

Til KHMs styre
Fra Museumsdirektøren

Møtedato: 31.03.2023
Notatdato: 20.03.2023
Sak: S Be

Strategisk forskningsutvikling – oppdatering til KHMs styre

Dette saksdokumentet søker å svare ut bestillingen fra KHMs styre i møte 9. desember 2022 et saksframlegg på KHMs arbeid med forskningsutvikling. Det redegjør for de ulike feltene som tillegges særlig vekt i KHMs arbeid på feltet i innværende periode. Arbeidet forankres bredt i KHMs årsplan, med særlig fokus på tiltak 2.2

Dette saksfremlegget sees i sammenheng med styresak S Ba – orienteringssak til styrets desembermøte 2022 «Strategisk forskningsutvikling – statusrapportering KHMs satsing mot Horisont Europa og NFR». For oversikter over prosjekter henvises det til dette dokumentet. Som gledelig oppdatering til denne vil vi gjerne løfte prosjektet “ArChE – Archaeological Coastal Heritage: Past, present and future of a hidden prehistoric legacy”, med prosjektleder professor Almut Schülke, som akkurat har fått tilslag på sin søknad til Horisont Europa-programmet Marie Skłodowska-Curie Actions – Doctoral networks. Dette er et samarbeidsprosjekt med KHM som koordinator. Programmets og prosjektets fokus på europeisk samarbeid og fremragende utdanning for PhD-kandidater forventes å ha stor verdi også overordnet for KHMs arbeid med karriereutvikling, undervisning og internasjonalisering framover.

Dette saksframlegget har to deler. I del 1 oppsummeres KHMs arbeid med forskningsutvikling. I del 2 løftes særlige utfordringer – og satsinger - i videre arbeid med strategisk forskningsutvikling ved KHM. Arbeid med infrastrukturfeltet integreres i framstillingen.

1. KHMs arbeid med forskningsutvikling

Karriereutvikling for forskere i tidlig karrierefase

KHM har valgt å prioritere fire felter særlig i arbeidet med å legge til rette for karriereutvikling for forskere i tidlig karrierefase. Disse er som følger:

- a) Prosjektutvikling, søkerkompetanse
- b) Integrasjon, forskerfellesskap
- c) Generiske ferdigheter
- d) Internasjonalisering

Arbeidet baseres på UiOs standarder for karrierestøttende tiltak og KHMs strategi 2030. Det er utarbeidet tiltak og programmer for å støtte de fire feltene ved KHM. Tiltakene konsentreres rundt informasjons- og strukturingsarbeid i grenseflatene mellom KHM, UiO og andre relevante aktører (f eks Norges forskningsråd), arbeidsfellesskap og samarbeid i grupper som jobber med prosjektutvikling mot konkrete frister, faste, jevnlige samlinger for forskere i tidlig karrierefase ved

KHM, systematisering av malverk, og aktiv bruk av etablerte arrangementsarenaer for å løfte og integrere medlemmer av gruppa.

Internasjonalisering er som nevnt over et særlig fokus for denne gruppen. KHM har jobbet mye med europeiske forskningsfinansieringsprogrammer i Marie Skłodowska-Curie Actions-porteføljen, både postdoktorsøknader og phd-nettverk. Arbeidet videreføres nå både på søknadsutviklingssiden og også lokalt med prosjekter og forskere som har fått tildelt slike prosjekter med KHM som vertsorganisasjon.

Landskap for forskningsfinansiering - Norges Forskningsråd

Ordning for forskningsfinansiering hos Norges forskningsråd, særlig utlysningene innenfor FRIPRO eller banebrytende forskning, har vært i støpeskjeen siste år. Vi begynner nå å få oversikt over utlysningenes form og innretning framover. Vi er særlig glade for at forskningsrådet valgte å fjerne aldersgrensen for søkere til unge forskertalenter.

I løpet av året vil det åpnes for søknader under ny ordning. KHM jobber nå aktivt med lokal innramming og tilrettelegging. Vi trekker på erfaringer fra forskningsfinansieringssystemer med lignende innretning (løpende frist, karantene og karens-ordninger osv) for å løfte prosjektutvikling og søknadsarbeid internt og i samarbeid med partnere.

Tematiske utlysninger og samarbeidsprosjekter bygd rundt slike utlysninger er et særlig satsingsområde innenfor SSH-sektoren både nasjonalt og på europeisk nivå. I tråd med årsplanens KHM fokuserer særlig på slike,

Landskap for forskningsfinansiering - Horisont Europa

Arbeidet videreføres jf presentasjon i styresak fra desember.

Landskap for forskningsfinansiering - EØS, ERASMUS+, JPI osv

Arbeidet videreføres jf presentasjon i styresak fra desember.

2. Særlige utfordringer i videre arbeid med strategisk forskningsutvikling ved KHM

Museal forskningskompetanse – universitetsmuseets plass

I tråd med UiO-styrets vedtak av forslag til regelverk og veileder for «Rekruttering til vitenskapelige stillinger og kompetanseprofil» har KHM vært særlig opptatt av implementering av UHRms retningslinjer for museal formidlingskompetanse som del av dette landskapet. Disse bringes nå inn i UiOs rammeverk og vil kunne ha betydning for professoroppykk og tilsetninger i professorstillinger ved universitetsmuseene.

Kulturarv i norsk og europeisk forskningsfinansiering (hente fra Håkons brev)

Kulturarv er en viktig faktor i EUs forskningsfinansieringsprogram og i det europeiske finansieringslandskapet for øvrig. Det er særlig kulturarvens demokratiserende potensiale samt utviklingspotensialet i opplevelsesøkonomier som vektlegges i strategigrunnlaget. Utlysningene legger i liten grad opp til forskning på historiske perspektiver, og fokuserer på tverrfaglighet og samarbeid i større forskningskonsortier. KHM's innretning og fagmiljøer er pr dags dato ikke rigget

til å gå inn i denne type utfordringer. Skal dette endres på må det jobbes både strategisk mot utforming av forskningsprogrammene slik at de i større grad åpner for utlysninger som gir våre fagmiljøer muligheter, og i forhold til programkunnskap og rekruttering ved KHM for å bygge organisasjonskunnskap og fagmiljøer som er interessert i og rigget for denne type utfordringer.

Norsk forskningsfinansiering etterspør pr nå ikke kulturnarvsvforskning.

Joint programming initiatives for kulturarv, JPI-CH, er en svært interessant aktør i dette landskapet med relevante utlysninger KHM har jobbet aktivt med prosjektutvikling i forhold til.

Forståelse av virkemidler (JPI, COST, NFR osv) program og utlysninger

Arbeid med kjennskap til og forståelse av ulike deler av virkemiddelapparatet er hentet inn i KHMs årsplan som leveranse under tiltak 3.1. KHM som organisasjon har svært mye å hente på å utvikle og utvide den viften av virkemidler vi engasjerer oss i og benytter i arbeidet med internasjonalisering, nettverk, prosjektutvikling og eksternfinansiering av forskning.

Rekruttering, premisser og prioriteringer (operasjonalisering av tiltak prioritert i HR-strategiens Handlingsplan for kompetanse og rekruttering 2023-2026)

KHMs rekrutteringsprofil for vitenskapelig ansatte er grunnleggende og entydig forankret i eksellenskriteriet. I handlingsplan for kompetanse og rekruttering 2023-2026 er ikke prosjektutvikling innenfor kulturarvsfeltet spesielt prioritert. Det vil være relevant for KHM å diskutere hvordan de grepene handlingsplanen skisserer også kan tilrettelegge for prosjekt- og kompetanseutvikling innenfor kulturarvsfeltet.

Forslag til konklusjon:

Styret tar saken til etterretning.